

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

4 päivänä maaliskuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Tulliliitto – Asetus (EU) nro 952/2013 – Tavarain siirtäminen pois tullivalvonnasta – Tullivarastointimenettelyyn asetettujen tavaroiden varastaminen – 242 artikla –
Pois siirtämisestä vastuussa oleva henkilö – Tullivarastointia koskevan luvan haltija –
Seuraamukset tullilainsäädännön rikkomisesta – 42 artikla – Velvollisuus maksaa puuttuvien tavaroiden arvoa vastaava summa – Pällekkäisyys taloudellisen seuraamuksen kanssa –
Oikeasuhteisuus

Asiassa C-655/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Administrativen sad Varna (Varnan hallintotuomioistuin, Bulgaria) on esittänyt 5.10.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 19.10.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Teritorialna direksia "Severna morska" kam Agentsia Mitnitsi, jolle Mitnitsa Varnan oikeudet ovat siirtyneet

vastaa

"Schenker" EOOD,

Okrazhna prokuratura – Varnan osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. S. Rossi sekä tuomarit J. Malenovský ja F. Biltgen (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Schiano,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.11.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Teritorialna direksia "Severna morska" kam Agentsia Mitnitsi, jolle Mitnitsa Varnan oikeudet ovat siirtyneet, asiamiehinnään S. K. Kirilova, F. Bosilkova-Kolipatkova ja B. Borisov,
- "Schenker" EOOD, edustajanaan G. Goranov, advokat,
- Bulgarian hallitus, asiamiehinnään L. Zaharieva ja E. Petranova,

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.

– Euroopan komissio, asiamiehinään I. Zaloguin, V. Bottka ja M. Kocjan,
päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1) tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Teritorialna direksia "Severna morska" kam Agentsia Mitnitsi (tulliviraston pohjoisrannikon osasto, Bulgaria; jäljempänä Varnan tulliviranomainen) ja "Schenker" EOOD ja jossa on kyse seuraamuksista, joita Schenkerille määrättiin tullivarastointia koskevan luvan haltijana sen hallussa olleiden tavaroiden varastamisen johdosta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Asetuksen N:o 952/2013 johdanto-osan 45 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
"On tarkoituksenmukaista vahvistaa unionin tason säännöt, joiden perusteella tulliviranomaiset voivat hävittää tavarat tai toteuttaa muita toimenpiteitä, joilla niistä vapaudutaan, sillä näistä kysymyksistä säädettiin aiemmin kansallisessa lainsäädännössä."
- 4 Kyseisen asetuksen 42 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:
"1. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä tullilainsäädännön noudattamatta jättämisestä johtuvista seuraamuksista. Tällaisten seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
2. Kun hallinnollisia seuraamuksia määrätään, ne voivat olla muun muassa joko jompikumpi tai molemmat seuraavista:
a) tulliviranomaisten määräämä sakkomaksu tai tapauksesta riippuen rikosoikeudellisten seuraamusten sijasta määrättävä maksu;
b) asianomaisen henkilön luvan kumoaminen, soveltamisen keskeyttäminen tai sen muuttaminen."
- 5 Kyseisen asetuksen 79 artiklan, jonka otsikko on "Säännösten noudattamatta jättämisestä johtuva tullivelka", 1 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:
"1. Tuontitullin alaisista tavaroista syntyy tuontitullivelka jokaisessa seuraavista tapauksista:
a) kun ei täydetä jotakin tullilainsäädännössä säädettyä velvollisuutta, joka koskee muiden kuin unionitavaroiden tuomista unionin tullialueelle, niiden siirtämistä pois tullivalvonnasta taikka kyseisten tavaroiden kuljetusta, jalostusta, varastointia, väliaikaista varastointia, väliaikaista maahantuontia tai niistä vapautumista kyseisellä alueella;
b) kun ei täydetä jotakin tullilainsäädännössä säädettyä velvollisuutta, joka koskee tavaroiden tiettyä käyttötarkoitusta unionin tullialueella;

--

3. Edellä 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa velallisia ovat:

- a) henkilö, jonka oli täytettävä kyseiset velvollisuudet;
- b) henkilö, joka tiesi tai jonka olisi kohtuudella pitänyt tietää, että tullilainsäädännön mukaista velvollisuutta ei täytetty, ja joka toimi sen henkilön lukuun, jonka piti täyttää velvollisuus, tai joka osallistui toimintaan, joka johti velvollisuuden täyttämättä jättämiseen;

--”

6 Tämän saman asetuksen 198 artiklan sanamuoto on seuraavaa:

”1. Tulliviranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, valtiolle menetetyksi julistaminen ja myynti taikka hävittäminen mukaan luettuna, tavaroista vapautumiseksi seuraavissa tapauksissa:

- a) kun ei ole täytetty jotakin tullilainsäädännössä säädettyä velvollisuutta, joka koskee muiden kuin unionitavaroiden tuomista unionin tullialueelle, tai tavarat on salattu tullivalvonnalta;

--

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä johtuvista kustannuksista vastaa:

- a) 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa henkilö, jolta edellytettiin kyseisten velvoitteiden täyttämistä tai joka salasi tavarat tullivalvonnalta;

--”

7 Asetuksen N:o 952/2013 242 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Luvanhaltija ja menettelynhaltija ovat vastuussa:

- a) tullivarastointimenettelyssä olevien tavaroiden pysymisestä tullivalvonnassa; ja
- b) tullivarastointimenettelyyn asetettujen tavaroiden varastoinnista johtuvien velvollisuuksien täyttämisestä”.

Bulgarian oikeus

8 Tullilain (Zakon za mitnitsite; DV nro 15, 6.2.1998), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasian tosiseikkoihin (jäljempänä tullilaki), 233 §:n 6 momentissa säädetään seuraavaa:

”Salakuljetetut tavarat määrätään menetetyksi valtiolle riippumatta niiden omistussuhteista; jos tavarat eivät ole saatavilla tai jos ne on myyty, määrätään korvattavaksi niiden arvo, joka vastaa – maahantuonnin yhteydessä – niiden tullausarvoa ja – viennin yhteydessä – tavaroiden arvoa.”

9 Tullilain 234a §:n 1 ja 3 momentin sanamuoto on seuraava:

”1. Joka siirtää pois tullivalvonnasta väliaikaisesti varastoituja tavaroita tai tavaroita, jotka on ilmoitettu tullimenettelyyn tai jälleenvientiin, noudattamatta tältä osin laissa säädettyjä tai tulliviranomaisten asettamia edellytyksiä, määrätään maksamaan – luonnollisten henkilöiden tapauksessa – sakko tai –

oikeushenkilöiden tai elinkeinonharjoittajien tapauksessa – taloudellinen seuraamus, jonka määrä vastaa 100–200 prosenttia tavaroiden tullausravasta tuonnin osalta ja vientitilanteissa rikkomuksen kohteena olevien tavaroiden arvosta.

--

3. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa sovelletaan 233 §:n 6, 7 ja 8 momenttia soveltuvin osin.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 10 Teld Consulting OOD ilmoitti 16.3.2017 tullivarastointimenettelyyn 13 konttia, jotka sisälsivät vaneria. Tämä ilmoitus jätettiin Balkantrade Properties EOOD:n nimissä ja lukuun.
- 11 Kyseisen menettelyn käyttöönottoon liittyvien tullimuodollisuuksien täyttämisen jälkeen nämä kontit oli tarkoitus kuljettaa Schenkerin käyttämään ja hallinnoimaan tullivarastoon sillä olevan tullivarastointiluvan mukaisesti.
- 12 Schenker valtuutti Fortis Trade OOD:n huolehtimaan tästä kuljetuksesta. Yksi näistä konteista, kuten myös sitä kuljettanut Fortis Traden omistama ajoneuvo, kuitenkin varastettiin matkan aikana. Kyseiseen konttiin sijoitettuja tavaroita ei siis toimitettu Schenkerin varastoon.
- 13 Varnan (Bulgaria) tulliviranomaisen mainitussa tullivarastossa suorittaman tarkastuksen seurauksena todettiin, että tullivarastossa ei ollut kaikkia tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita. Näin ollen laadittiin hallinnollisen rikkomuksen toteamista koskeva päätös, jolla Schenkerin todettiin rikkoneen tullilain 234a §:n 1 momenttia, koska se oli siirtänyt pois tullivalvonnasta osan tullivarastointimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista. Tämän toteamisen perusteella Varnan tulliviranomaisen johtaja teki päätöksen, jolla hän määräsi Schenkerille tullilain 233 §:n 6 momentin ja 234a §:n 1 ja 3 momentin nojalla taloudellisen seuraamuksen, jonka määrä oli 23 826,06 Bulgarian leviä (BGN) (noin 12 225 euroa), ja määräsi kyseisen yhtiön maksamaan saman summan, joka vastasi puuttuvien tavaroiden arvoa.
- 14 Schenker valitti tästä päätöksestä Varnenski rayonin sadiin (Varnan alioikeus, Bulgaria), joka kumosi päätöksen. Se katsoi muun muassa, että varkaus oli ylivoimainen este ja että tämän yhtiön lainvastaisen menettelyn tai laiminlyönnin ja varkaudesta aiheutuneen seurauksen eli sen, että tulliviranomaiset eivät päässeet tullivalvonnassa olleiden tavaroiden luokse eivätkä ne voineet suorittaa valvontaa, välillä ei ollut syy-yhteyttä.
- 15 Varnan tulliviranomainen valitti tästä tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen Administrativen sad – Varnaan (Varnan hallintotuomioistuin, Bulgaria). Se väittää, että tullivarastointimenettelyn soveltaminen synnyttää velvollisuuden olla siirtämättä tavaroita pois tullivalvonnasta ja että kyseinen varkaus ei ole sellainen ylivoimainen este, joka voisi vapauttaa varastonpitäjän vastuusta.
- 16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Schenkerille määrättiin kaksi hallinnollista seuraamusta. Sen mukaan seuraamus, joka muodostuu velvollisuudesta maksaa varastettujen tavaroiden arvo, ei vastaa mitään asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 2 kohdassa säädettyä seuraamusta, eikä kyseessä ole myöskään kansallisessa oikeudessa säädetyn kaltainen takavarikoinnin muoto. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii näin ollen, onko tämä velvollisuus maksaa tavaroiden arvo yhteensopiva mainitun säännöksen sekä tehokkuus- ja suhteellisuusperiaatteen kanssa, kun otetaan huomioon, että siihen on yhdistetty taloudellinen seuraamus.

17 Tässä tilanteessa Administrativen sad Varna päätti lykätä asian ratkaisua ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko [asetuksen N:o 952/2013] 242 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa tulkittava siten, että pääasian konkreettisissa olosuhteissa tullivarastointimenettelyyn asetettujen tavaroiden varastamista on pidettävä sellaisena tavaroiden siirtämisenä pois tullivarastointimenettelystä, jonka perusteella luvanhaltijalle määrätään tullioikeudelliseen rikkomukseen perustuva taloudellinen seuraamus?
- 2) Onko tullirikkomuksen – tässä tapauksessa tullivarastointimenettelystä pois siirtämisen – kohteena olevien tavaroiden arvoa vastaavan määrän maksettavaksi määrääminen luonteeltaan asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu hallinnollinen seuraamus? Onko kansallinen säännös, jossa säädetään tällaisesta maksettavaksi määräämisestä taloudellisen seuraamuksen lisäksi, hyväksyttävä? Vastaako kyseinen säännös asetuksen 42 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä säädettyä edellytystä, jonka mukaan unionin tullilainsäädännön rikkomisesta määrättävien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

Tutkittavaksi ottaminen

- 18 Schenker katsoo kirjallisissa huomautuksissaan, että ensimmäinen kysymys on jätettävä tutkimatta, koska se koskee yksinomaan kansallisen oikeuden säännösten soveltamista ja muun muassa sitä, onko tiettyä toimintaa tai laiminlyöntiä pidettävä kansallisessa oikeudessa määriteltynä rikkomuksena.
- 19 Tältä osin on tosin muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklassa määrättyssä menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa tulkita kansallista oikeutta, ja yksinomaan kansallisen tuomioistuimen asiana on määrittää pääasian tosiseikasto ja arvioida sitä sekä selvittää kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten täsmällinen ulottuvuus (tuomio 3.10.2019, Fonds du Logement de la Région de Bruxelles-Capitale, C-632/18, EU:C:2019:833, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 20 Nyt käsiteltävässä asiassa ensimmäisen kysymyksen sanamuodosta ilmenee kuitenkin, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee sillä unionin tuomioistuimelta asetuksen N:o 952/2013 242 artiklan 1 kohdan ja erityisesti siihen kytkeytyvän käsitteen ”tullivalvonnasta pois siirtäminen” tulkintaa ja pohtii kysymystä siitä, sallitaanko unionin oikeudessa, että tämänkaltaisen tavaroiden tullivalvonnasta pois siirtäminen johtaa taloudelliseen seuraamukseen.
- 21 Schenker väittää myös, että pääasian ratkaisu ei riipu unionin oikeussääntöjen tulkinnasta vaan tosiseikkoja koskevista kysymyksistä eli kyseisen rikkomuksen konkreettisen tekijän määrittämisestä, tämän tekijän asemasta sillä hetkellä, jona hän syyllistyi rikkomukseen, sekä menettelystä tai laiminlyönneistä, jotka muodostavat kyseisen tekijän syyksi luettavan rikkomuksen.
- 22 Tältä osin on syytä muistuttaa, että SEUT 267 artiklassa perustetun unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön yhteydessä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Näin ollen on niin, että silloin, kun kansallisten tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisukysymykset koskevat unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkintaa, unionin

tuomioistuimen on lähtökohtaisesti ratkaistava ne (tuomio 14.3.2013, Allianz Hungária Biztosító ym., C-32/11, EU:C:2013:160, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Nyt esillä olevassa asiassa tilanne on selvästi tällainen.

23 Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys on näin ollen otettava tutkittavaksi.

Asiakysymys

24 Aluksi on todettava, että ensimmäisessä kysymyksessä mainittu asetuksen N:o 952/2013 242 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta koskee luvanhaltijan ja tullivarastointimenettelyn haltijan vastuuta tilanteessa, jossa tavarat on siirretty pois tullivalvonnasta, kun taas tämä kysymys koskee myös sitä, voidaanko tällaisesta tavaroiden tullivalvonnasta pois siirtämisestä vastuussa olevalle määrätä kansallisessa oikeudessa säädetty taloudellinen seuraamus, mikä liittyy tämän asetuksen muihin säännöksiin.

25 Se seikka, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut kysymyksensä koskemaan vain tietyn unionin oikeuden säännöksen tulkintaa, ei kuitenkaan estä unionin tuomioistuinta esittämästä sille kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä mainitun kansallisen tuomioistuimen arvioidessa sen käsiteltävänä olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin viitannut niihin kysymyksissään. Unionin tuomioistuimen on tällaisessa tilanteessa poimittava kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riidan kohde (tuomio 18.9.2019, VIPA, C-222/18, EU:C:2019:751, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Näin ollen on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, onko asetusta N:o 952/2013 tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan tilanteessa, jossa tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita varastetaan, tullivarastointiluvan haltijalle määrätään tullilainsäädännön rikkomiseen perustuva taloudellinen seuraamus.

27 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että käsitteen ”tullivalvonnasta pois siirtäminen”, sellaisena kuin se esiintyy asetuksessa N:o 952/2013, on katsottava käsittävän kaikki toimenpiteet tai laiminlyönnit, joiden seurauksena toimivaltainen tulliviranomainen hetkellisestikin estyy pääsemästä käsiksi tullivalvonnan alaiseen tavarahan ja toteuttamasta tullisäännösten mukaisia tarkastustoimia (ks. vastaavasti tuomio 22.11.2017, Aebtri, C-224/16, EU:C:2017:880, 93 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, kyseessä on mainitussa asetuksessa tarkoitettu ”tullivalvonnasta pois siirtäminen” muun muassa silloin, kun – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – suspensioimenettelyyn asetetut tavarat on varastettu (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2013, Harry Winston, C-273/12, EU:C:2013:466, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Siltä osin kuin on kyse henkilöstä, joka on vastuussa tällaisesta tullivalvonnasta pois siirtämisestä, asetuksen N:o 952/2013 242 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään, että luvanhaltija on vastuussa tullivarastointimenettelyssä olevien tavaroiden pysymisestä tullivalvonnassa.

30 Tältä osin unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tavarahan siirtäminen pois tullivalvonnasta edellyttää ainoastaan objektiivisten edellytysten täyttymistä, kuten erityisesti tavarahan fyysistä puuttumista hyväksytyltä varastointipaikalta tulliviranomaisen ryhtyessä tarkastamaan kyseistä tavaraa (tuomio 12.6.2014, SEK Zollagentur, C-75/13, EU:C:2014:1759, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 31 Tästä seuraa, että tullivarastointiluvan haltijan vastuu tullivarastointimenettelyyn asetettujen tavaroiden siirtämisestä pois tullivalvonnasta on luonteeltaan objektiivinen ja näin ollen kyseisen haltijan ja kolmannen osapuolen toiminnasta riippumaton.
- 32 Tällaisesta tullivalvonnasta pois siirtämisestä mainitulle haltijalle aiheutuvien seurausten osalta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että tavaroiden siirtämiseen pois tullivalvonnasta sovellettavassa tullilainsäädännössä määriteltyjen veloitteiden noudattamatta jättäminen, joka asetuksen N:o 952/2013 79 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan synnyttää tuontitullivelan, merkitsee tullirikkomusta. Koska unionin lainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu tällaisten tullirikkomusten osalta, jäsenvaltiot ovat toimivaltaisia ottamaan käyttöön asianmukaisia seuraamuksia unionin tullilainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 16.10.2003, Hannl-Hofstetter, C-91/02, EU:C:2003:556, 18–20 kohta).
- 33 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymyksen on vastattava, että asetusta N:o 952/2013 on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan tilanteessa, jossa tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita varastetaan, tullivarastointiluvan haltijalle määrätään tullilainsäädännön rikkomiseen perustuva asianmukainen taloudellinen seuraamus.

Toinen kysymys

- 34 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka perusteella tilanteessa, jossa tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita siirretään pois tullivalvonnasta, tullivarastointia koskevan luvan haltijan on maksettava taloudellisen seuraamuksen lisäksi näiden tavaroiden arvoa vastaava summa.
- 35 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee tältä osin, että vaikka tullilain 234a §:n 1 momentissa säädetään tilanteessa, jossa tavaroita siirretään pois tullivalvonnasta, taloudellisesta seuraamuksesta, jonka suuruus on 100–200 prosenttia poissirrettyjen tavaroiden arvosta, tämän lain 234a §:n 3 momentissa, luettuna yhdessä sen 233 §:n 6 momentin kanssa, säädetään, että tästä siirtämisestä vastuussa olevan henkilön on maksettava näiden tavaroiden arvoa vastaava summa.
- 36 Varnan tulliviranomainen ja Bulgarian hallitus väittivät kirjallisissa huomautuksissaan ja unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa, että tämä viimeksi mainittu velvollisuus ei ole asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu seuraamus vaan tämän asetuksen 198 artiklan 1 kohdan a alakohdan – jonka mukaan tulliviranomaisten on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, valtiolle menetetyksi julistaminen ja myynti taikka hävittäminen mukaan luettuna, ”tavaroista vapautumiseksi” – mukainen toimenpide. Nämä osapuolet katsovat, että koska tässä säännöksessä tarkoitettujen toimenpiteiden luettelo ei ole tyhjentävä, kyseisten tavaroiden arvon maksaminen silloin, kun toimivaltaiset viranomaiset eivät voi todeta niiden fyysistä olemassaoloa, on mainitussa säännöksessä tarkoitettu ”vapautumisen tapa”, joka vastaa näiden tavaroiden takavarikointia valtiolle.
- 37 Tällaista tulkintaa ei kuitenkaan voida hyväksyä.
- 38 Asetuksen N:o 952/2013 198 artikla on nimittäin tämän asetuksen V osaston 4 luvussa, jonka otsikko on ”Tavaroista vapautuminen”. Tästä seuraa, että tämän luvun säännökset koskevat ainoastaan toimenpiteitä, jotka on toteutettava sellaisista tavaroista ”vapautumiseksi”, joiden fyysisen olemassaolon toimivaltaiset viranomaiset ovat voineet todeta. Tätä tulkintaa tukee kyseisen asetuksen johdanto-osan 45 perustelukappale, jossa todetaan, että kyseisen asetuksen tavoitteena on muun muassa vahvistaa unionin tason säännöt, joiden perusteella tulliviranomaiset voivat hävittää tavarat tai toteuttaa muita toimenpiteitä, joilla niistä vapaudutaan.

- 39 Kyseessä olevien tavaroiden arvon maksamista ei kuitenkaan voida pitää keinona, jolla niistä vapaudutaan ja jolla pyritään näin ollen tämän tavoitteen toteuttamiseen.
- 40 Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on perustellusti luokitellut seuraamukseksi sen, että rikkomisesta vastuussa oleva on velvollinen maksamaan taloudellisen seuraamuksen lisäksi tullivalvonnasta pois siirrettyjen tavaroiden arvoa vastaavan summan.
- 41 Asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tullilainsäädännön noudattamatta jättämisestä säättämien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- 42 Tältä osin on muistutettava siitä, että silloin, kun unionin lainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu niiden seuraamusten osalta, joita sovelletaan unionin lainsäädännössä vahvistetussa järjestelmässä säädettyjen edellytysten noudattamatta jättämisen vuoksi, jäsenvaltiot ovat toimivaltaisia valitsemaan niistä asianmukaisilta vaikuttavat seuraamukset. Niiden on kuitenkin käytettävä toimivaltaansa unionin oikeuden ja sen yleisten periaatteiden ja näin ollen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti (tuomio 16.7.2015, Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, 21 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 43 Erityisesti on todettava, että kansallisen lainsäädännön mukaan sallituilla hallinnollisilla toimenpiteillä tai rankaisutoimenpiteillä ei saada ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista asianomaisella lainsäädännöllä hyväksyttävästi tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi, eivätkä ne myöskään saa olla ylimitoitettuja näihin päämääriin nähden (ks. vastaavasti tuomio 22.3.2017, Euro-Team ja Spirál-Gép, C-497/15 ja C-498/15, EU:C:2017:229, 40 ja 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 44 Nyt käsiteltävässä asiassa seuraamus, joka muodostuu velvollisuudesta maksaa tullivalvonnasta pois siirrettyjen tavaroiden arvoa vastaava summa, ei ole oikeasuhteinen, ja näin on riippumatta siitä, onko tämä seuraamus määrätty tullilain 234a §:n 1 momentissa tarkoitettun seuraamuksen lisäksi. Näin suuri seuraamus ylittää nimittäin sen, mikä on tarpeen muun muassa sen varmistamiseksi, ettei tullivarastointimenettelyyn hyväksytyjä tavaroita siirretä pois tullivalvonnasta.
- 45 Tässä yhteydessä on muistutettava, että asetuksen N:o 952/2013 42 artiklassa säädetyn seuraamuksen tarkoituksena ei ole sanktioida mahdollista petollista tai lainvastaista toimintaa vaan kaikkia tullilainsäädännön rikkomisia (ks. analogisesti tuomio 16.7.2015, Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, 31 kohta).
- 46 Lisäksi on todettava, kuten komissio tuo kirjallisissa huomautuksissaan esiin, tullilain 234a §:n 3 momentissa, kun sitä luetaan yhdessä sen 233 §:n 6 momentin kanssa, tarkoitettun kaltainen seuraamus on suhteeton siihen tullivelkaan nähden, joka on syntynyt siitä syystä, että tullivarastointimenettelyyn asetetut tavarat on siirretty pois tullivalvonnasta.
- 47 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka perusteella tilanteessa, jossa tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita siirretään pois tullivalvonnasta, tullivarastointia koskevan luvan haltijan on maksettava taloudellisen seuraamuksen lisäksi näiden tavaroiden arvoa vastaava summa.

Oikeudenkäyntikulut

- 48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 952/2013 on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan tilanteessa, jossa tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita varastetaan, tullivarastointiluvan haltijalle määrätään tullilainsäädännön rikkomiseen perustuva asianmukainen taloudellinen seuraamus.**
- 2) **Asetuksen N:o 952/2013 42 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka perusteella tilanteessa, jossa tullivarastointimenettelyyn asetettuja tavaroita siirretään pois tullivalvonnasta, tullivarastointia koskevan luvan haltijan on maksettava taloudellisen seuraamuksen lisäksi näiden tavaroiden arvoa vastaava summa.**

Allekirjoitukset